

**การปฏิบัติในพิธี
พระราชทานเพลิงศพ**

**แผนกแบบธรรมเนียม กองการปกครอง
สำนักปกครองและบริการกำลังพล กรมกำลังพลทหารบก**

กรณีผู้วายชนม์ได้รับพระราชทานโกศ และได้รับพระราชทานผ้าไตรทอดถวาย พระสงฆ์

พิธีเริ่มขึ้นเมื่อ เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานพิธีฯ
เชิญกล่องเพลิงพระราชทาน พร้อมเชิญผ้าไตร
พระราชทาน จำนวน ๕ ผืน ขึ้นตั้งบนเมรุ
ในขณะนั้นญาติของผู้วายชนม์และผู้แทน
หน่วยงาน ตั้งแถวรับกล่องเพลิงพระราชทาน
และผ้าไตรพระราชทาน ประธานในพิธีและ
ผู้เข้าร่วมพิธีอยู่ในอาการสำรวม

เมื่อเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานพิธีฯ เชิญกลองเพลิง
พระราชทานและผ้าไตรพระราชทาน
เดินขึ้นบนเมรุ ญาติและผู้แทนหน่วยงาน
หันหน้าไปทางเมรุ และโค้งแสดงความเคารพศพ
พร้อมกับเจ้าหน้าที่เชิญกลองเพลิงพระราชทาน
และผ้าไตรพระราชทาน

หลังจากนั้น ผู้บังคับกองทหารเกียรติยศ
สั่งแถวเข้าประจำจุด สั่ง “ติดดาบ”

พิธีกรเริ่มนำเข้าสู่ลำดับพิธีการ เริ่มจาก
อ่านหมายรับสั่งสำนักพระราชวัง อ่านสำนึกใน
พระมหากรุณาธิคุณ และอ่านประวัติผู้วายชนม์

พิธีกรเรียนเชิญประธานขึ้นทอดผ้าไตรพระราชทาน และประกอบพิธีพระราชทานเพลิงศพ เมื่อประธานเดินขึ้นเมรุ ให้หยุดยืนหน้าโกศแล้วหันไปยังทิศที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวประทับ ถวายความเคารพ ๑ ครั้ง จากนั้นหันกลับมาทางโกศ รับผ้าไตรพระราชทานจากเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานพิธีฯ เริ่มทอดผ้าไตรพระราชทานผืนที่ ๑ ที่มุมนฐานโกศรองในด้านซ้ายของประธาน จากนั้นทอดผ้าไตรพระราชทานให้ครบทั้ง ๔ มุม

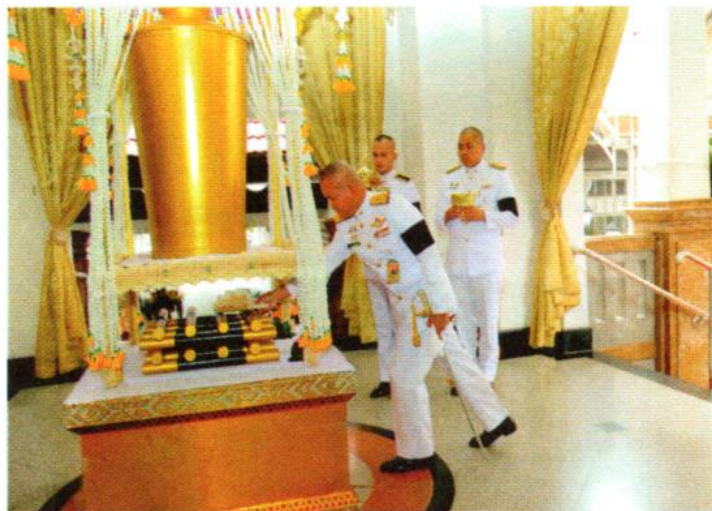
โดยเดินวนรอบตามเข็มนาฬิกา ส่วนพื้นสุดท้าย
ให้ทอดด้านหน้าฐานโกศรองในตามแนวขวาง
ประธานก้าวถอยหลัง ประนมมือขณะพระสงฆ์
พิจารณาผ้าไตร และลดมือลงเมื่อพระสงฆ์
พิจารณาผ้าไตรจบ

แล้วหยิบกระทงข้าวตอกวางที่มุมขวา
ใต้ฐานโกศ และหยิบกระทงดอกไม้วางที่มุม
ซ้ายใต้ฐานโกศ เมื่อวางเสร็จ ผู้บังคับกองทหาร
เกียรติยศสั่งแถว “ตรงหน้าระวาง” แตรเดี่ยว
เป่าแตรนอน ๑ จบ

ผู้ร่วมพิธีลุกขึ้นยืนไว้อาลัย เมื่อเตรจบบ
ประธานหันไปยังทิศที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวประทับ ถวายความเคารพ
๑ ครั้ง แล้วหันกลับมาทางทิศ รับดอกไม้จันทน์
พระราชทาน จุดจากไฟพระราชทาน วางใต้
โกศบนฐานพิน

ผู้บังคับกองทหารเกียรติยศสั่ง “วันทยาอัฐ”
ดุริยางค์บรรเลงเพลงมหาฤกษ์ (กรณีไม่มีวง
ดุริยางค์ให้ใช้แตรเดี่ยวเป่าเพลงค่านับ ๑ จบ)
เมื่อเพลงจบ ผู้บังคับกองทหารเกียรติยศสั่ง
“เรียบอาวุธ” ประธานหันไปยังทิศที่พระบาท
สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวประทับ ถวายความเคารพ
๑ ครั้ง วงดุริยางค์บรรเลงเพลงพญาโศก

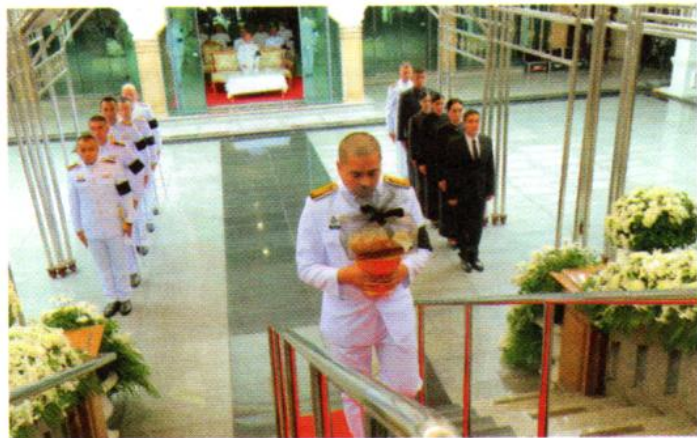
ประธานหันกลับมาทางโกศรับดอกไม้
จันทน์ วางเป็นการส่วนตัววางใต้ฐานโกศหน้า
ฐานพื้น แสดงความเคารพศพ ๑ ครั้ง และเดิน
กลับที่นั่งรับรองเป็นอันเสร็จพิธี ผู้ร่วมพิธีขึ้นเมรุ
เพื่อวางดอกไม้จันทน์

กรณีผู้วายชนม์ได้รับพระราชทานโกศ
และได้รับพระราชทานผ้าไตรทอดถวายพระสงฆ์

กรณีผู้วายชนม์ได้รับพระราชทานโกศ แต่ไม่ได้รับพระราชทานผ้าไตรทอดถวาย พระสงฆ์

พิธีเริ่มขึ้นเมื่อ เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานพิธีฯ
เชิญกล่องเพลิงพระราชทาน ขึ้นตั้งบนเมรุ
ในขณะนั้นญาติของผู้วายชนม์ และผู้แทน
หน่วยงาน ตั้งแถวรับกล่องเพลิงพระราชทาน
ประธานในพิธีและผู้เข้าร่วมพิธีอยู่ในอาการ
สำรวม

เมื่อเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานพิธีฯ เชิญกลองเพลิงพระราชทานเดินขึ้นบนเมรุ ญาติและผู้แทนหน่วยงานหันหน้าไปทางเมรุ และโค้งแสดงความเคารพ พร้อมกับเจ้าหน้าที่เชิญกลองเพลิงพระราชทาน

หลังจากนั้น ผู้บังคับกองทหารเกียรติยศสั่งแถวเข้าประจำจุด สั่ง “ติดดาบ”

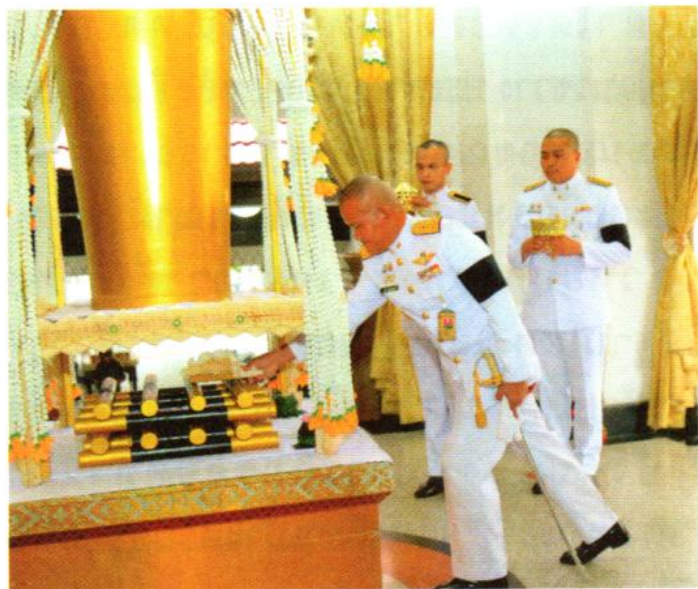
พิธีกรเริ่มนำเข้าสู่ลำดับพิธีการ เริ่มจากอ่านหมายรับสั่งสำนักพระราชวัง อ่านสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณ และอ่านประวัติผู้วายชนม์

พิธีกรเรียนเชิญประธานขึ้นทอดผ้าไตร
และประกอบพิธีพระราชทานเพลิงศพ
โดยผู้แทนเจ้าภาพ ๑ ท่าน เชิญผ้าไตรบังสุกุล
จำนวน ๑ ไตร เดินตามเยื้องด้านซ้ายของประธาน

เมื่อประธานเดินขึ้นเมรุ ให้หยุดยืนหน้าโกศ
รับผ้าไตรทอดด้านหน้าฐานโกศรองใน
ตามแนวขวาง ประธานก้าวถอยหลัง ยืนหน้าโกศ
ประนมมือขณะพระสงฆ์พิจารณาผ้าไตร
และลดมือลงเมื่อพระสงฆ์พิจารณาผ้าไตรจบ
แล้วหยิบกระถางข้าวตอกวางที่มุมขวา
ใต้ฐานโกศ และหยิบกระถางดอกไม้วางที่
มุมซ้ายใต้ฐานโกศ เมื่อประธานวางเสร็จ
ผู้บังคับกองทหารเกียรติยศสั่งแถว
“ตรงหน้าระวาง” แตรเดี่ยวเป่าแตรนอน ๑ จบ
ผู้ร่วมพิธีลุกขึ้นยืนไว้อาลัย

เมื่อเสร็จจบ ประธานหันไปยังทิศที่
พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวประทับ
ถวายความเคารพ ๑ ครั้ง แล้วหันกลับมาทาง
โกศรับดอกไม้จันทน์พระราชทาน จุดจากไฟ
พระราชทาน วางใต้โกศบนฐานพืน

ผู้บังคับกองทหารเกียรติยศสั่ง “วันทยาอู่ธ”
ดุริยางค์บรรเลงเพลงมหาฤกษ์ (กรณีไม่มีวง
ดุริยางค์ ให้ใช้แตรเดี่ยวเป่าเพลงค่านับ ๑ จบ)
เมื่อเพลงจบ ผู้บังคับกองทหารเกียรติยศสั่ง
“เรียบอาวุธ” ประธานหันไปยังทิศที่พระบาท
สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวประทับ ถวายความเคารพ
๑ ครั้ง วงดุริยางค์บรรเลงเพลงพญาโศก

ประธานหันกลับมาทางโกศ รับดอกไม้จันทน์
วางเป็นการส่วนตัว วางใต้ฐานโกศหน้าฐานพิน
แสดงความเคารพศพ ๑ ครั้ง และเดินกลับที่นั่ง
รับรอง เป็นอันเสร็จพิธี ผู้ร่วมพิธีขึ้นเมรุเพื่อวาง
ดอกไม้จันทน์

กรณีผู้วายชนม์ได้รับพระราชทานโกศ
แต่ไม่ได้รับพระราชทานผ้าไตรทอดถวายพระสงฆ์

กรณีผู้วายชนม์ได้รับพระราชทานหีบศพ และได้รับพระราชทานผ้าไตรทอดถวาย พระสงฆ์

พิธีเริ่มขึ้นเมื่อ เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานพิธีฯ
เชิญกล่องเพลิงพระราชทาน พร้อมเชิญผ้าไตร
พระราชทาน จำนวน ๕ ผืน ขึ้นตั้งบนเมรุ
ในขณะนั้นญาติของผู้วายชนม์และผู้แทน
หน่วยงาน ตั้งแถวรับกล่องเพลิงพระราชทาน
และผ้าไตรพระราชทาน ประธานในพิธีและ
ผู้เข้าร่วมพิธีอยู่ในอาคารสำรวม

เมื่อเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานพิธีฯ เชิญกล่องเพลิงพระราชทานและผ้าไตรพระราชทานเดินขึ้นบนเมรุ ญาติและผู้แทนหน่วยงาน หันหน้าไปทางเมรุและโค้งแสดงความเคารพ พร้อมกับเจ้าหน้าที่เชิญกล่องเพลิงพระราชทาน และผ้าไตรพระราชทาน

หลังจากนั้น ผู้บังคับกองทหารเกียรติยศสั่งแถวเข้าประจำจุด สั่ง “ติดดาบ”

พิธีกรเริ่มนำเข้าสู่ลำดับพิธีการ เริ่มจากอ่านหมายรับสั่งสำนักพระราชวัง อ่านสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณ และอ่านประวัติผู้วายชนม์

พิธีกรเรียนเชิญประธานขึ้นทอดผ้าไตร
พระราชทาน และประกอบพิธีพระราชทาน
เพลิงศพ เมื่อประธานเดินขึ้นเมรุ ให้หยุดยืน
หน้าหีบศพ แล้วหันไปยังทิศที่พระบาทสมเด็จพระ
พระเจ้าอยู่หัวประทับ ถวายความเคารพ ๑ ครั้ง
จากนั้นหันกลับมาทางหีบศพ รับผ้าไตร
พระราชทานจากเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานพิธีฯ
เริ่มทอดผ้าไตรพระราชทานผืนที่ ๑ ผืนที่ ๒
ผืนที่ ๓ ผืนที่ ๔ และผืนที่ ๕ เรียงซ้อนกัน หรือ
เรียงชิดติดกันขึ้นอยู่กับพื้นที่ โดยทอดเรียง
ซ้ายไปขวาจนครบทั้ง ๕ ผืน ประธานก้าวถอยหลัง
ประนมมือขณะพระสงฆ์พิจารณาผ้าไตร
และลดมือลงเมื่อพระสงฆ์พิจารณาผ้าไตรจบ

แล้วหยิบกระทงข้าวตอกวางที่มุมขวา
ใต้ฐานหีบศพและหยิบกระทงดอกไม้วางที่
มุมซ้ายใต้ฐานหีบศพ เมื่อประธานวางเสร็จ
ผู้บังคับกองทหารเกียรติยศสั่งแถว “ตรงหน้า
ระวิง” แตรเดี่ยวเป่าแตรนอน ๑ จบ ผู้ร่วมพิธี
ลุกขึ้นยืนไว้อาลัย เมื่อแตรจบ ประธานหันไปยังทิศ
ที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวประทับ
ถวายความเคารพ ๑ ครั้ง แล้วหันกลับมาทาง
หีบศพ รับดอกไม้จันทน์พระราชทาน จุดจากไฟ
พระราชทาน วางใต้หีบศพบนฐานพิน

ผู้บังคับกองทหารเกียรติยศสั่ง “วันทยาอู่”
แตรเต็ยวเปาเพลงค่านับ ๑ จบ ผู้ร่วมพิธี
ลุกขึ้นยืนไว้อาลัย พระสงฆ์สวดหน้าไฟ ๑ จบ
เมื่อแตรเต็ยวจบ ผู้บังคับกองทหารเกียรติยศ
สั่ง “เรียบออาวุธ” ประธานหันไปยังทิศที่
พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวประทับ ถวาย
ความเคารพ ๑ ครั้ง ประธานหันกลับมาทาง
หีบศพ รับดอกไม้จันทน์วางเป็นการส่วนตัว
วางใต้หีบศพหน้าฐานพิน แสดงความเคารพศพ
๑ ครั้ง และเดินกลับที่นั่งรับรอง

ประกอบพิธีพัชรงชาติ มอบธงชาติ มอบ
ใบประกาศเกียรติคุณ มอบเงินช่วยเหลือต่าง ๆ
ในระหว่างกระทำพิธี ให้เปิดเพลงคนดีไม่มี
วันตาย เมื่อเสร็จพิธีมอบแล้ว ผู้ร่วมพิธีขึ้นเมรุ
เพื่อวางดอกไม้จันทน์ พระสงฆ์สวดจบที่ ๒ - ๔
ต่อไป

กรณีผู้วายชนม์ได้รับพระราชทานหีบศพ
และได้รับพระราชทานผ้าไตรทอดถวายพระสงฆ์

กรณีผู้วายชนม์ได้รับพระราชทานหีบศพ แต่ไม่ได้รับพระราชทานผ้าไตรทอดถวาย พระสงฆ์

พิธีเริ่มขึ้นเมื่อ เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานพิธีฯ
เชิญกล่องเพลิงพระราชทาน ขึ้นตั้งบนเมรุ
ในขณะนั้นญาติของผู้วายชนม์และผู้แทน
หน่วยงาน ตั้งแถวรับกล่องเพลิงพระราชทาน
ประธานในพิธีและผู้เข้าร่วมพิธีอยู่ในอาการ
สำรวม

เมื่อเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานพิธีฯ เชิญกล่องเพลิงพระราชทานเดินขึ้นบนเมรุ ญาติและผู้แทนหน่วยงานหันหน้าไปทางเมรุ และโค้งแสดงความเคารพ พร้อมกับเจ้าหน้าที่เชิญกล่องเพลิงพระราชทาน

หลังจากนั้น ผู้บังคับกองทหารเกียรติยศสั่งแถวเข้าประจำจุด สั่ง “ติดดาบ”

พิธีกรเริ่มนำเข้าสู่ลำดับพิธีการ เริ่มจากอ่านหมายรับสั่งสำนักพระราชวัง อ่านสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณ และอ่านประวัติผู้วายชนม์

พิธีกรเรียนเชิญประธานขึ้นทอดผ้าไตร
และประกอบพิธีพระราชทานเพลิงศพ
โดยผู้แทนเจ้าภาพ ๑ ท่าน เชิญผ้าไตรบังสุกุล
จำนวน ๑ ไตร เดินตามเยื้องด้านซ้ายของ
ประธาน เมื่อประธานเดินขึ้นเมรุให้หยุดยืน
หน้าหีบศพ รับผ้าไตรทอดด้านหน้าฐานหีบศพ
รองในตามแนวขวาง ประธานก้าวถอยหลัง
ยืนหน้าหีบศพ ประนมมือขณะพระสงฆ์
พิจารณาผ้าไตร และลดมือลงเมื่อพระสงฆ์
พิจารณาผ้าไตรจบ

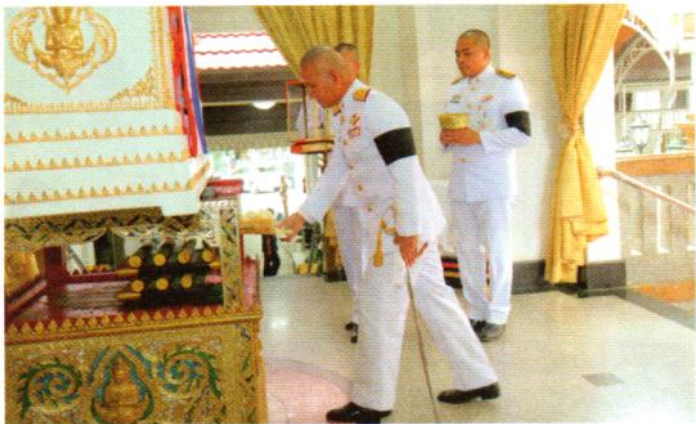

แล้วหยิบกระทงข้าวตอกวางที่มุมขวา
ใต้ฐานหีบศพ และหยิบกระทงดอกไม้วางที่
มุมซ้ายใต้ฐานหีบศพ เมื่อประธานวางเสร็จ
ผู้บังคับกองทหารเกียรติยศสั่งแถว“ตรงหน้าระวัง”
แถวเดี่ยวเป่าแถวนอน ๑ จบ ผู้ร่วมพิธีลุกขึ้น
ยืนไว้อาลัย เมื่อแถวจบ ประธานหันไปยังทิศ
ที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวประทับ
ถวายความเคารพ ๑ ครั้ง

แล้วหันกลับมาทางหีบศพรับดอกไม้จันทน์
พระราชทาน จุดจากไฟพระราชทาน วางใต้หีบศพ
บนฐานหิน

ผู้บังคับกองทหารเกียรติยศสั่ง “วันทยาอู่ธ”
แตรเดี่ยวเป่าเพลงค่านับ ๑ จบ พระสงฆ์
สวดหน้าไฟ ๑ จบ เมื่อแตรเดี่ยวจบ ผู้บังคับ
กองทหารเกียรติยศสั่ง “เรียบอวูธ”

ประธานหันไปยังทิศที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวประทับ ถวายความเคารพ ๑ ครั้ง ประธานหันกลับมาทางหีบศพ รับผิดชอบต่อไม้จันทน์ วางเป็นการส่วนตัว วางใต้หีบศพหน้าฐานพิน แสดงความเคารพศพ ๑ ครั้ง และเดินกลับที่นั่ง รับรอง

ประกอบพิธีพัชรงชาติ มอบธงชาติ
มอบใบประกาศเกียรติคุณ มอบเงินช่วยเหลือ
ต่าง ๆ ในระหว่างกระทำพิธี ให้เปิดเพลง
คนดีไม่มีวันตาย เมื่อเสร็จพิธีมอบแล้ว
ผู้ร่วมพิธีขึ้นเมรุเพื่อวางดอกไม้จันทน์ พระสงฆ์
สวดจบที่ ๒ - ๔ ต่อไป

กรณีผู้วายชนม์ได้รับพระราชทานหีบศพ
แต่ไม่ได้รับพระราชทานผ้าไตรทอดถวายพระสงฆ์

พิธีพับธงชาติ และมอบเงินชดเชยต่าง ๆ แก่ทายาทผู้เสียชีวิต

๑. พระสงฆ์สวดพระพิธีธรรมทำนองหลวง
จบที่ ๑ แล้วพักสวด

๒. เข้าสู่พิธีพับธงชาติ ดังนี้

๒.๑ กำลังพลพับธงชาติ จำนวน ๔ นาย
และกำลังพลถือกล่อธงชาติ จำนวน ๑ นาย
รวม ๕ นาย (นายทหารสัญญาบัตร : แต่งกาย
เครื่องแบบปกติขาว คาดกระบี่ สวมถุงมือ
ผ้าพันแขนทุกข์ สวมหมวก)

๒.๒ เดินแถวตามระเบียบขึ้นบนเมรุ
(สามารถเดินขึ้นเมรุทางด้านหน้าหรือด้านข้าง
แล้วแต่สภาพของภูมิประเทศ) เพื่อประกอบ
พิธีพืชมงคลและมอบธงชาติคลุมหีบศพ ให้แก่
ญาติผู้เสียชีวิตจากการปฏิบัติหน้าที่ราชการ

๒.๓ เมื่อกำลังพลพืชมงคลเดินแถว
เพื่อเริ่มพิธีฯ ให้เปิดเพลงคนดีไม่มีวันตาย
(เปิดเพลง เมื่อเริ่มเดินและปิดเพลงเมื่อนำ
ธงชาติใส่กล่องแล้วเสร็จ)

๒.๔ เมื่อพับธงชาติแล้วเสร็จ ให้นำธงชาติใส่กล่อง หลังจากนั้นกำลังพลพับธงชาติจำนวน ๑ นาย ถือกกล่องธงชาติ เข้ายืนประจำจุดบริเวณด้านหน้าเมรุ

การปฏิบัติขั้นตอนพับธงชาติให้ปฏิบัติตามอนุมัติขั้นตอนการจัดพิธีมอบธงชาติคลุมหีบศพเพื่อมอบแก่ทายาทผู้เสียชีวิตจากการปฏิบัติหน้าที่ ตามที่ ทบ. กำหนด

๓. ประธานในพิธีพร้อมคณะผู้ติดตาม และทายาทหรือญาติของผู้วายชนม์ เข้าประจำ จุดบริเวณด้านหน้าเมรุ เพื่อทำพิธีมอบธงชาติ พร้อมทั้งมอบเหรียญรางวัลบางระจัน (ถ้ามี) ใบประกาศเกียรติคุณ และเงินชดเชยต่าง ๆ ได้แก่ เงินพระราชทาน เงินกองทัพบก เงินสินไหมทดแทน และเงินฌาปนกิจ ให้แก่ ญาติผู้วายชนม์ ตามลำดับ

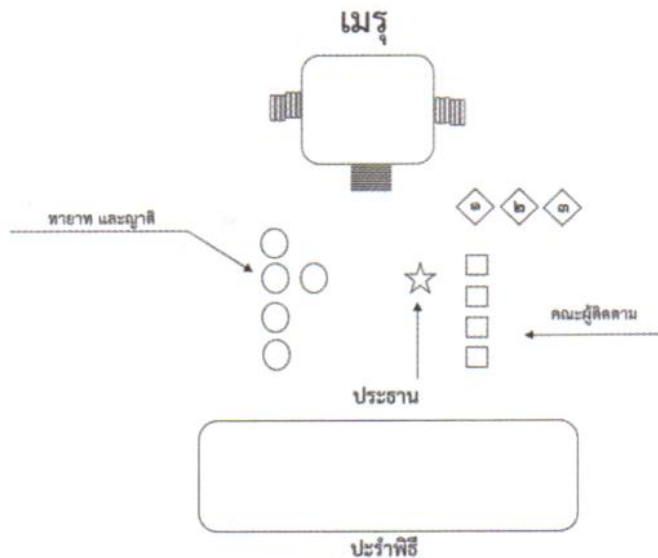
๔. หลังจากเสร็จพิธีมอบธงชาติและ
เงินชดเชยต่าง ๆ ประธานเดินออกจากพื้นที่

๕. พระสงฆ์สวดพระพิธีธรรมทำนองหลวง
ต่ออีก ๓ จบ

๖. พระคุณเจ้า ผู้ร่วมพิธีร่วมวางดอกไม้จันทน์
ตามลำดับ

ผังการยื่นสำหรับพิธีมอบธงชาติ คลุมหีบศพ และมอบเงินชดเชยต่าง ๆ แก่ทายาทผู้วายชนม์

หมายเหตุ : หมายเลข ๑ หมายถึง กำลังพลถือกล่องธงชาติ
: หมายเลข ๒ หมายถึง กำลังพลถือพาน
: หมายเลข ๓ หมายถึง กำลังพลถือใบประกาศ
เกียรติคุณ และซองเงิน/ป้ายเงินชดเชยต่าง ๆ
: ในกรณีที่แถวของทายาทและญาติมีจำนวนน้อย
หน่วยต้นสังกัดสามารถยื่นร่วมแถวด้วยได้

ขั้นตอนพิธีพืชมงคล

จัดทำเมื่อ : มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๙

